

[Moses Olsen.]

produktion samt beskæftigelsen på fabrikerne på landjorden, ligger i dag helt ubeskyttede hen, og vore hidtidige erfaringer tilsiger os, at det haster med en effektiv beskyttelse af disse felter. For os betyder en effektiv beskyttelse en tilstrækkelig bred fiskerigrænse fremfor andre beskyttelsesforanstaltninger, og i denne forbindelse kan den danske regering ikke have undladt at bemærke, at flere og flere nationer omgås med tanker, ønsker og endog planer om en stærkt udvidet fiskerigrænse. Når jeg personlig mener, at en tilstrækkelig bred fiskerigrænse er den bedste beskyttelse, hænger det sammen med, at jeg betragter det som en kendsgerning, at kyststater, som er særlig afhængige af fiskeri, må være de første til at være interesseret i, at fiskebestanden beskyttes og bevarer bedst muligt.

Jeg ved, at de grønlandske fiskere deler denne min opfattelse, og de forannævnte omsiggribende ønsker om en stærkt udvidet fiskerigrænse rundt omkring i verden betragter jeg som en erkendelse af, at andre beskyttelsesformer er utilstrækkelige og føles utilstrækkelige også af andre nationer.

Desuden er det en kendsgerning, at grønlænderne er et folk af hjemmefiskere, medens EF-landene hovedsagelig er folk af fjernfiskere. Der er interesse modsætninger mellem disse to kategorier af fiskere, som det hidtil har været yderst svært at finde rimelige løsninger på.

I forholdet mellem Grønland og EF-landene hænger dette bl. a. sammen med den omstændighed, at fiskeriet for EF-landenes vedkommende udgør en mere eller mindre betydelig del af landets erhvervsmønster, medens det for Grønlands vedkommende drejer sig om et erhverv, der udgør et helt folks eksistensgrundlag, dvs. at det er et spørgsmål om liv og død i sidste ende. Følgelig mener jeg, at EF-landene sikkert udmærket kan leve med kompromisløsninger på dette område, mens det selvsagt er yderst vanskeligt at klare sig med kompromisløsninger, når det gælder liv og død.

Laksekvoteringen ved Grønland er i høj grad en kompromisløsning, selv om det skal nævnes, at den blev til under helt ekstraordinære omstændigheder. Da man forhandlede sig frem til den aftale, som ligger til grund for kvoteringen, har omstændighe-

derne åbenbart været sådanne, at man var henvist til udelukkende at tage hensyn til den på det tidspunkt påståede fare for laksebestanden. Det forekommer mig i dag, at der dengang ligesom ikke har været levnet plads til i rimeligt omfang at tage hensyn til menneskelige og sociale faktorer, der er nært knyttet til laksefiskeriet i Nordatlanten, i hvert fald for grønlændernes vedkommende.

Siden aftalens ikrafttræden er der i Grønland sket en eksplosiv investering i nye og bedre fiskeredskaber, som giver hurtigere og større fangster. Flere og flere fiskerfamilier er begyndt at basere hovedparten af deres private økonomi på indkomsterne fra laksefiskeriet. Dette hænger nok hovedsagelig sammen med, at indhandlingsprisen for laksen er den eneste, der i realiteten ligger på højde med prisudviklingen og omkostningsstigningerne.

Denne udvikling har medført, at man i år har fisket den grønlandske kvota allerede inden udgangen af september måned, hvorefter indhandlingen blev stoppet i overensstemmelse med de foreliggende aftaler. Dette tidlige stop for fiskeriet får ganske givet negative økonomiske konsekvenser for mange grønlandske familier. Konsekvenserne vil blive meget voldsomme for manges vedkommende, hvis man ikke straks sætter ind med ekstraordinære foranstaltninger.

De grønlandske fiskeriforeningers sammenslutning har på min foranledning sendt et forslag til Grønlandsministeren om en helt ekstraordinær forhøjelse på 25 pct. af en række indhandlingspriser på andre råvarer til den grønlandske fiske- og kødproduktion. Forhøjelsen skulle ifølge forslaget være tidsbegrænset på den måde, at den kun skal gælde i den normale laksesæson, dvs. i oktober og november måned.

Ved at foreslå en slags kompensation på denne måde i form af forhøjelse af indhandlingspriserne på råvarerne sigter man fra fiskerisammenslutningens side imod, dels at det på den måde er op til den enkelte fisker, hvor megen kompensation han får, dels at en sådan forhøjelse åbner mulighed for større fiskeri og produktionsstigning.

Fra vore møder imod slutningen af september måned i Grønland ved jeg, at Grønlandsministeren er helt på det rene med de øjeblikkelige problemer, der rejser sig i kølvandet på det tidlige laksestop, og det er mit håb, at vi møder samme solidaritet fra